

ВІДГУК

на дисертаційну роботу **Крижанівської Оксани Федорівни** за темою: «Розвиток ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання», подану на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту, за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Актуальність теми. Соціально-економічні перетворення в Україні, інтеграція її в європейське суспільство створює необхідність у фахівця якісно нового рівня. Дані зміни суттєво впливають на зростання науково-педагогічних досліджень, присвячених проблемам професійної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей. Пріоритетним є питання, педагогічного забезпечення навчально-виховного процесу засобами, які підвищують мотивацію до професійної діяльності, накопичення національних і духовних цінностей.

Дієвими засобами формування цінностей та мотивів студентів є фізична культура та соціально-культурний досвід, набутий у цій сфері суспільної діяльності, який відображений в національних та регіональних традиціях, звичаях, спортивних досягненнях минувшини. При цьому культурно-історична спадщина, як духовно-виховний засіб, має неабиякий вплив на формування ціннісно-мотиваційної сфери особистості.

Однак, попри широкий спектр досліджень специфіки фізичного виховання студентів різних спеціальностей, сьогодні залишаються не вивченими особливості розвитку їх ціннісно-мотиваційної сфери, що своєю чергою негативно позначається на якості професійної підготовки й зумовлює потребу у проведенні спеціального наукового дослідження.

Зв'язок роботи з науковими планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2006-2010 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 3.1.1 «Теоретико-методичні та програмно-нормативні основи фізичного виховання учнів та студентів»

(номер державної реєстрації 0111U000771), а також згідно зі зведеним планом науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 1.5. «Методологічні та нормативно-правові засади організації фізкультурної освіти та кадрового забезпечення у сфері фізичної культури і спорту» (номер державної реєстрації 0111U001717).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна, повнота їх викладу в опублікованих працях.

Наукові положення, висновки та рекомендації, що сформульовані в роботі мають достатню ступінь обґрунтованості. Вірогідність отриманих у роботі результатів забезпечена адекватністю методів дослідження, поставленим завданням, коректною статистичною обробкою одержаних даних, а також позитивним ефектом впровадження результатів роботи у практику.

Наукова новизна роботи полягає у тому, що уперше розроблено й експериментально обґрунтовано програму розвитку ціннісно-мотиваційної сфери студентів. Крім того комплексно досліджено ціннісно-мотиваційну сферу студентів, що дозволило виявити низку чинників, які сприяють розвитку особистісних орієнтирів, що забезпечують процес оволодіння знаннями, вміннями та навичками.

Практична значущість одержаних результатів полягає у:

- з'ясуванні особливостей формування ціннісних орієнтацій та мотивів студентів у процесі фізичного виховання, а також факторів, що впливають на особистісні потреби, інтереси до покращення фізичного здоров'я, фізичної підготовленості молодих людей;
- виявленні організаційно-методичних умов розвитку ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання, які можуть бути використані у роботі вищих навчальних закладів для підготовки фахівців різних спеціальностей. Окрім того, цінним та важливим є

матеріал експериментальної частини дисертації для дисциплін «Історія розвитку фізичного виховання і спорту», «Теорія та методика фізичного виховання», «Легка атлетика з методикою викладання», «Педагогічна майстерність вчителя фізичної культури» для підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту, вдосконалення фахової підготовки спеціалістів на курсах підвищення кваліфікації викладачів фізичного виховання, тренерів.

Отримані результати впроваджені в навчальний процес ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківського коледжу фізичного виховання Національного університету фізичної культури і спорту України, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, що підтверджується відповідними актами і довідками.

Основні положення дослідження відображено в 12 публікаціях, з яких 5 опубліковані у фахових виданнях України. Одна наукова праця у закордонному виданні за напрямом дисертаційної роботи (Польща).

Оцінка змісту дисертації, її завершення в цілому та ідентичності змісту автореферату й основних положень дисертації.

Дисертаційна робота складається зі змісту, переліку умовних скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Дослідження викладено на 211 сторінках, з яких 162 – основний текст. Робота містить 13 таблиць та ілюстрована 12 рисунками. У роботі використано 293 джерела наукової літератури, з яких 25 – зарубіжних авторів. Аналіз дисертаційного дослідження засвідчує, що дисертант застосував оригінальний принцип структуризації матеріалу, що дозволило забезпечити чіткість викладення матеріалу проведених досліджень.

Оформлення автореферату відмічається ідентичністю, логікою та послідовністю викладу, відповідністю подання наукових результатів положенням дисертації.

У вступі обґрунтовано актуальність проблеми, визначено об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження, розкрито наукову новизну, практичну значущість роботи, особистий внесок здобувача, описано апробацію результатів досліджень та їх впровадження.

У першому розділі «Проблема формування ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання» проведено теоретичний аналіз літератури, щодо визначення шляхів вдосконалення системи підготовки студентів, а також засобів і методів, які б сприяли підвищенню адаптаційного потенціалу молодих людей і покращення резистентності організму до впливу факторів довкілля.

У другому розділі «Методи й організація досліджень» наведено відповідні досліджуваному аспекту методи (соціологічні - аналіз та узагальнення історичних матеріалів, науково-методичної літератури, синтез, опитування, бесіда, інтерв'ю, порівняння отриманих даних; педагогічні - педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, педагогічні контрольні випробування; методи математичної статистики - кореляційний аналіз, t-критерій Стьюдента), дані про контингент який приймав участь у дослідженні і поетапний порядок організації проведених досліджень.

У третьому розділі «Результати вивчення показників ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання» наведено дані, які отримано в результаті низки досліджень, а саме: проведено опитування студентів щодо вивчення сформованості знань з фізичного виховання; визначено рейтинг видів занять під час проведення дозвілля студентів певних спеціальностей; встановлено структуру емоційного вияву трьох порівняльних типологічних груп студентів за визначеними рисами темпераменту; проведено кореляційний аналіз між

мотиваційними твердженнями. Комплексне вивчення ціннісно-мотиваційної сфери студентів дозволило визначити основні складові програми її удосконалення.

У четвертому розділі «Експериментальна програма розвитку ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання» викладено короткий зміст експериментальної програми, організаційно-педагогічні умови її реалізації, дані розвитку ціннісно-мотиваційної сфери, рівня фізичної підготовленості, морфо-функціональних показників студентів до і після формувального етапу дослідження. Основною спрямованістю авторської програми є розвиток ціннісно-мотиваційної сфери, підвищення рівня фізичної підготовленості та покращення фізичного здоров'я. Крім того характерною ознакою авторської програми є її методологічні засади. Серед них: проведення занять під керівництвом кваліфікованого викладача, який спеціалізується у легкій атлетиці; відсотковий розподіл навантаження у програмі; регулювання й планування рівня фізичного навантаження з урахуванням рівня фізичної й функціональної підготовленості студентів.

У п'ятому розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» дисертантом на основі отриманих результатів охарактеризовано повноту вирішення завдань дисертаційного дослідження, у ході виконання якого отримано групи результатів, що підтверджують і доповнюють наявні досі розробки, а також отримано цілком нові дані.

Висновки дисертаційної роботи Крижанівської Оксани Федорівни відображають результати аналізу й узагальнення літературних джерел, витікають із отриманих результатів досліджень і свідчать, що поставлені у роботі завдання сприяли вирішенню важливого науково-прикладного завдання.

Поставлені завдання дисертаційної роботи повноцінно розкривають тему дослідження, переконливо висвітлюють наукову новизну та

практичну значущість. Достовірність отриманих результатів дисертації підтверджується тривалістю дослідження, правильно підібраними методами математичної статистики та обробки даних. Висновки коректні, відповідають поставленим у дослідженні завданням.

Разом з позитивними сторонами дисертаційної роботи слід відзначити певні недоліки, технічні помилки та дискусійні питання:

1. В темі дисертаційної роботи визначено «**Розвиток** ціннісно-мотиваційної сфери студентів...», а в другому завданні – **підвищення** ціннісно-мотиваційної сфери. Незрозуміло, на що в дійсності було спрямовано наукові дослідження.
2. У таблиці 3.5 сторінка 74 представлено тільки три типи темпераменту студентів, крім **меланхоліка**. Мало ймовірно, що студентів визначеного типу темпераменту взагалі не було.
3. На сторінці 137 дисертації (табл. 4.2) не вказано **статистичну достовірність** між результатами студентів ЕГ та КГ до та після експерименту.
4. При підтвердженні своїх даних автор посилається відразу на **8-10 авторів** (наприклад стор. 73). Рекомендовано при оформленні дисертаційної роботи спиратися не більше ніж на п'ять авторів.
5. Викликає сумнів розподіл годин за авторською програмою, а саме виділення **25 %** часу на вивчення **історичного матеріалу** з розвитку легкої атлетики на Івано-Франківщині.
6. При оформленні другого висновку роботи бажано було б надати показники ціннісного ставлення студентів до навчальної дисципліни «Фізичне виховання» у **відсотках** для кращого сприйняття інформації.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам. Виходячи з актуальності теми роботи, наукової новизни, практичної значущості та обсягу наданого в дисертації «Розвиток ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання» матеріалу,

вважаю роботу Крижанівської Оксани Федорівни завершеною науковою працею, яка відповідає п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567, а сам дисертант заслуговує присудження наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

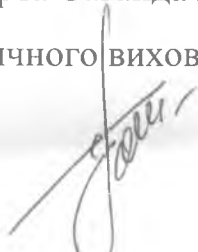
Офіційний опонент:

Начальник кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту

Національної академії сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного

доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент

полковник

С.В. РОМАНЧУК

Підпис Романчука С.В. засвідчую:

Начальник відділу особового складу та стройового

майор

С.В. ГЛАДЕНЮК

